

виключається із реєстру осіб, що мають право на здійснення адвокатської діяльності.

Цивільно-правова, майнова, відповідальність адвоката повинна сприяти підвищенню рівня надання професійної правничої допомоги, зміцненню довіри до інституту адвокатури, підвищення гарантій клієнту реалізації його конституційних прав щодо справедливого правосуддя та захисту. Наслідки для адвокатів, які, наприклад, припустились помилки та завдали цим шкоди клієнту, що підлягає відшкодуванню, повинні бути мінімізовані шляхом обов'язкового укладення договору страхування професійної відповідальності адвоката.

Список використаної літератури:

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 року № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
2. Кодекс поведінки європейських адвокатів від 28 жовтня 1988. URL: [https://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/inshi-dokumenty/kodeks_povedinky_yevropeyskykh_advokativ\(ukr\).pdf](https://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/inshi-dokumenty/kodeks_povedinky_yevropeyskykh_advokativ(ukr).pdf)
3. Вільчик Т.Б. Відповідальність адвоката перед клієнтом: напрями гармонізації законодавства України до європейських стандартів. *Форум права*. 2016. № 1. С. 30–36.
4. Подолева А. Страхування професійної відповідальності адвоката у країнах Європи та Америки. *Юридична Газета*. №50 (704) 10 грудня 2019 р.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Кісліцина Ірина Олександрівна**

Чижова І.К.

*студентка 2-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АДВОКАТА В ЯПОНІЇ

Вивчення зарубіжного досвіду функціонування інституту адвокатури, в тому числі механізму контролю за адвокатською діяльністю, є дуже актуальним, адже інститут адвокатури, як елемент громадянського суспільства має забезпечувати державу належним рівнем правової допомоги. Наразі в Україні досі діє період змін, тому розгляд механізму регулювання відносин між адвокатами в такій традиційній та досить прогресивній країні,

як Японія, послугує гарним прикладом для реформування адвокатського самоврядування та дисциплінарної відповідальності адвокатів в Україні.

Проблеми дисциплінарної відповідальності адвокатів в Японії було досліджено в працях таких вчених як І.І. Бригадін, Т.Б.Вільчик, І.Ю. Гловацький, С.А. Деханов, С. Іваницький, Л.В. Тацій та інші.

Федерація і місцеві асоціації адвокатів в Японії мають високу ступінь самоврядування. Це виражається в тому, що вони уповноважені розглядати питання прийому кваліфікаційного іспиту, приймати дисциплінарні заходи відносно адвокатів. Їх діяльність і діяльність адвокатів не підпадає під нагляд суддів, прокурорів. Самоврядування має велике значення для збереження незалежності юридичної професії, тому що адвокати часом протистоять органам, які здійснюють повноваження від імені держави, з тим, щоб виконати свої професійні обов'язки. За цією ознакою асоціації адвокатів відрізняються від інших професійних асоціацій [1, с. 21].

З фінансової точки зору асоціації адвокатів функціонують повністю за рахунок внесків своїх членів. Тому асоціації адвокатів несуть відповідальність за: 1) вступ в асоціацію і реєстрацію адвокатів; 2) здійснення нагляду за адвокатами, а також за вжиття дисциплінарних заходів відносно адвокатів при необхідності [2, с. 307].

Слід зазначити, що членство в асоціації адвокатів в Японії є обов'язковим. Згідно із Законом про адвокатів, котрий діє в Японії, незареєстровані адвокати не допускаються до юридичної практики. Дуже важливим є те, що адвокати зберігають довіру суспільства в цілях зміцнення самоврядування адвокатських асоціацій. Для цього необхідно, щоб кожен адвокат підтримував високі етичні стандарти і надавав якісні юридичні послуги. У документі «Основні правила про обов'язки практикуючих адвокатів» зроблена спроба визначити положення і кодексу практики, і кодексу поведінки адвокатів, включаючи такі питання, як основи професійної етики адвоката, взаємовідносини з клієнтами (зобов'язання конфіденційності і заборона на виникнення конфлікту інтересів), поведінка при захисті у кримінальних справах, юридична практика в організаціях, спільні заходи, правила, що регулюють відносини з іншими партіями, іншими адвокатами і асоціаціями адвокатів [3].

У тих випадках, коли адвокати в Японії не контролюються державою, вони підпадають під дисциплінарний контроль місцевих асоціацій адвокатів і Федерації.

Наступні дії адвоката тягнуть за собою вжиття заходів дисциплінарної відповідальності: 1) порушення адвокатом закону або статуту місцевої асоціації адвокатів або статуту Федерації; 2) поведінка, яка підриває авторитет або довіру громадян до асоціації адвокатів; 3) здійснення адвокатом неправомірних дій ганебного характеру, як в ході, так і за межами виконання професійних обов'язків [1, с. 21].

Будь-яка особа в Японії може подати скаргу на адвоката з проханням притягнути його до дисциплінарної відповідальності в місцеву асоціацію адвокатів, до якої належить цей адвокат. Комітет з виконання дисципліни, або дисциплінарний комітет асоціації, проводить розслідування за скаргою. Якщо комітет виявить підстави для позову, то приймається резолюція, що закликає до проведення формального розслідування справи комітетом дисциплінарних заходів. Асоціація адвокатів зобов'язана мати свій комітет дисциплінарних заходів з правами вести розслідування дисциплінарних проступків. Якщо дисциплінарний комітет визнає необхідним вжиття дисциплінарних заходів, то він приймає рішення, в якому прямо говориться про це, і асоціація адвокатів зобов'язана притягнути до дисциплінарної відповідальності відповідного адвоката. Існує чотири види дисциплінарних санкцій:

а) усунення від юридичної практики (втрата кваліфікації впродовж трьох років);

б) виключення з членів асоціації (втрата статусу);

в) усунення від юридичної практики на строк до двох років (не впливає на статус або кваліфікацію);

д) догана (не впливає на статус і кваліфікацію) [2, с. 312].

Адвокати, що піддалися дисциплінарному покаранню, можуть подати у Федерацію заяву про перегляд рішення асоціації адвокатів для його відміни. В цьому випадку дисциплінарний комітет Федерації проводить розгляд цієї заяви про перегляд. Відносно рішення Федерації, ґрунтованого на резолюції дисциплінарного комітету федеральної асоціації, адвокати можуть подати судовий позов для відміни такого рішення до Токійського Високого Суду. Якщо сторона, що подала скаргу на адвоката, не згодна з рішенням, прийнятим місцевою асоціацією адвокатів за скаргою, у тому числі з рішенням не накладати дисциплінарні санкції на адвоката, то вона може подати апеляцію у Федерацію.

У разі, коли дисциплінарний комітет Федерації знаходить апеляційну скаргу обґрунтованою, Федерація передає дисциплінарну справу назад в асоціацію адвокатів. Асоціація адвокатів, що має комітет дисциплінарних заходів, проводить розслідування справи. Якщо комітет дисциплінарних заходів Федерації прийме рішення про накладення стягнення або більш суворого покарання, Федерація згодом накладає санкції на такого адвоката. У разі, коли Федерація вирішить відхилити апеляційну скаргу на підставі резолюції дисциплінарного комітету, заявник може звернутися в Раду з розгляду дисциплінарних питань. Якщо Рада прийме рішення про наявність підстав для дисциплінарного розслідування, то справа передається назад в комітет дисциплінарних заходів відповідної асоціації адвокатів. На обох рівнях (місцевому і федеральному) дисциплінарний комітет і комітет дисциплінарних заходів складаються із зовнішніх членів, до яких

відносяться судді, прокурори, інші представники громадськості. Рада з розгляду дисциплінарних питань Федерації складається з осіб, що мають спеціальні знання (окрім діючих і колишніх суддів, прокурорів і адвокатів). Інформація про дисциплінарні санкції, які були застосовані до адвокатів місцевими асоціаціями адвокатів і Федерацією, публікується в журналі Федерації і офіційних бюлетенях [1, с.22].

Отож, можна зробити висновок, про те що адвокатура в Японії є частиною судової системи. Адвокати зобов'язані мати подвійне членство: на місцевому і центральному рівні. Японська Федерація адвокатів об'єднує усіх практикуючих юристів, включаючи іноземних громадян. Дисциплінарні санкції до адвокатів в Японії майже не відрізняються від загальноприйнятих заходів дисциплінарної відповідальності, хоча мають дещо більш виражений механізм втілення дисципліни в адвокатському суспільстві.

Список використаної літератури:

1. Реховский А. Ф. Адвокатура Японии. Проблемы организации и функционирования адвокатуры. 2016. С. 17–22.
2. Святоцький О. Д. Адвокатура Японії. Адвокатура історія і сучасність. 1997. 320 с.
3. Japan Federation of Bar Associative. Brochure, 2014. URL: www.nichibenren.or.jp/en.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» ***Кіслиця Ірина Олександрівна***

Шишко В.С.

студентка 2-го курсу факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія»

АДВОКАТУРА США: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

В США законодавче закріплення принципів організації та діяльності адвокатури фактично відсутнє як на федеральному рівні, так і у більшості штатів. Щоправда, Конституція США у шостій поправці закріплює право обвинуваченого на захист у кримінальному процесі («В усіх випадках кримінального переслідування обвинувачений має право... на допомогу адвоката для захисту»), проте не визначає механізм його реалізації. Федеральне законодавство (Закон про кримінальне правосуддя 1964 р.)